

परिक्षिश् I. 9 P. To torment, trouble, harass.
-II. 4 A. 1 To feel pain, suffer. -2 To be vexed or troubled.

परिक्षिष्ट p. p. 1 Vexed. troubled. -2 Exhausted, fatigued. -षम् Pain, vexation.

परिक्षेपः Fatigue, trouble, pain.

परिक्षेदः Wetness, dampness, moisture.

परिक्षणन् a. Loud. -नः Ved. A cloud.

परिक्षत् a. Wounded, hurt, injured; परिक्षते वक्षसि दन्तिदन्तैः Ki. 16. 11.

परिक्षतिः f. Injury, hurt, harm.

परिक्षा Clay, mud.

परिक्षवः Ill-omened sneezing.

परिक्षाम् a. Emaciated, wasted away, lean.

परिक्षालनम् 1 Washing, cleansing, -2 Water for washing.

परिक्षि 5, 9 P. 1 To decay, wane. -2 To be emaciated or lean. -3 To destroy, put an end to.

परिक्षयः 1 Decay, waste, destruction; परिक्षयोऽपि अधिकं रमणीयः Mk. 1; किरण° Ku. 4. 46. -2 Disappearing, ceasing. -3 Ruin, loss, failure; व्रजद्विरादेन्धनवत्परिक्षयम् Ki. 16. 57; Ms. 9. 59.

परिक्षीण p. p. 1 Vanished, disappeared. -2 Wasted, decayed. -3 Emaciated, worn away, exhausted; सदादानः परिक्षीणः शस्त एव करीधरः Pt. 2. 75. -4 Impoverished, entirely ruined; परिक्षीणः कश्चित् स्पृहयति यवानां प्रसुतये Bh. 2. 45. -5 Lost, destroyed. -6 Diminished, decreased; प्राण° Pt. 4. 23. -7 (In law) Insolvent.

परिक्षित् m. 1 N. of a king, son of Abhimanyu and father of Janamejaya. -2 An epithet of Agni.

परिक्षिप् 6 P. 1 To surround; गद्यगास्तोऽपरिक्षिप्तम् Ku. 6. 38. -2 To embrace. -3 To put or lay round. -4 To survey round, measure, range over. -5 To throw over or beyond. -6 To throw or put into. -7 To fetter, chain. -8 To deride; प्रणयाच्चाभिमानाच्च परिक्षिप् राघवम् Rām. 2. 30. 2.

परिक्षिप्त p. p. 1 Scattered, diffused. -2 Encircled, surrounded; कुशचीरपरिक्षिप्तम् Rām. 3. 1. 2. वेतसपरिक्षिप्ते मण्डपे S. 3. -3 Intrenched. -4 Overspread, overlaid. -5 Left, abandoned.

परिक्षेपः 1 Moving about, walking to and fro. -2 Scattering, spreading. -3 Surrounding, encircling, circumfluence; circuit; अहोरात्रपरिक्षेपम् Mb. 14. 45. 3. -2 An enclosing belt or boundary, that by which anything is surrounded; महार्णवपरिक्षेपं लङ्कायाः परिखालुम्

(मेने) R. 12. 66. -5 Abandoning, leaving. -6 An organ of sense.

परिक्षीच a. Quite intoxicated.

परिखण्डयति Den. P. To humiliate, conquer.

परिखा 1 A moat, ditch, trench round a fort or town; Mb. 5. 243. 23; स वेलावप्रवलयां परिखीकृतसागराम् (उर्बी शाशास) R. 1. 30; 12. 66; तस्य परिखास्तिसो दण्डान्तराः कारयेत् Kau. A. 2. 2. 21. -2 The bottom, depth; (fig.) root; बुद्धिमैषा परिखास्थितस्य माभूद्विचारस्तव धर्मपुत्र Mb. 12. 167. 39 (परिखास्थित impregnable).

परिखातम् 1 A moat, ditch. -2 A rut, furrow. -3 Digging round.

परिखिद् 4 P. To suffer pain or misery, be distressed or wearied. -Caus. To injure, hurt.

परिखिन्न p. p. Afflicted, troubled.

परिखेदः Fatigue, exhaustion, lassitude; नियमितपरिखेदा ताच्छिरश्चन्द्रपादैः Ku. 1. 60; हुतबहपरिखेदादाशु निर्गत्य कक्षात् R. 1. 27.

परिख्या 2 P. Ved. 1 To look at, perceive. -2 To regard, consider.

परिख्यात a. Celebrated, famous.

परिख्यातिः f. Fame, reputation.

परिखण् 10 U. 1 To enumerate, count. -2 consider, regard, think; अपरिखण्यन् Me. 5.

परिखणनम्, -ना Complete enumeration, accurate statement or calculation; श्रेणीभूतः परिखणनया निर्दिशन्तो बलाकाः Me. (considered as an interpolation or क्षेपक by Malli.)

परिगम् 1 P. 1 To go or walk round; तं हयं तत्र परिगम्य Rām.; यथा हि मेरुः सूर्येण नित्यशः परिगम्यते Mb. -2 To surround; विशदप्रभापरिगम् Si. 9. 26; Bk. 10. 1; सेनापरिगत &c. -3 To spread everywhere, pervade all directions. -4 To attain to, obtain; वृषलताम् &c. -5 To know, understand, learn; प्रथमपरिगतार्थस्तं रघुः संनिवृत्तम् R. 7. 71. -6 To die, go forth (from this world); वर्यं ऐङ्ग्यो जाताश्चिरपरिगता एव खलु ते Bh. 3. 38. -7 To overpower, affect; as in शुधया परिगतः. -Caus. To pass or spend (time).

परिगत p. p. 1 Surrounded, enclosed, encircled; परिगताटभूमिः स्नानमात्रोत्थिताभिः (वधूभिः) Mal. 4. 10. -2 Diffused, spread around; ममापि च क्षपयतु नीललोहितः पुनर्भवं परिगतशक्तिरात्मभः S. 7. 35. -3 Known, understood; R. 7. 71; परिगतपरिगन्तव्य एव भवान् Ve. 3; Mv. 3. 47. -4 Filled or covered with, possessed of (usually in comp.); Si. 9. 26. -5 Got, obtained; अमणपरिगतं भैश्मक्षमस्यमन्म Bh. 3. 52. -6 Remembered. -7 Overcome, over-whelmed. -8 Affected by, afflicted with; अपि स्थाणुबद्दासीनः